

Uitsluiten Russisch gas niet mogelijk

donderdag 3 maart 2022

Na de inval van Rusland in Oekraïne is er een toenemende druk vanuit de samenleving om de gascontracten tussen gemeenten en Gazprom te beëindigen. Onderzoek van Europa decentraal wijst uit dat dit onder voorwaarden juridisch mogelijk is, maar daarmee wordt Russisch gas niet van de Nederlandse markt geweerd.

Vanwege de inrichting van de internationale gasmarkt is dat onmogelijk. Alle energieleveranciers, waaronder dus ook Gazprom Energy NL, kopen gas in op een virtuele internationale gasmarkt waar alle landen collectief het gas aanbieden. Ook het gas uit Rusland is daar onderdeel van. Voor energieleveranciers en tussenpersonen is het niet mogelijk om alleen van een bepaald land wel of niet gas af te nemen. En daarmee is het dus ook voor de consument momenteel niet mogelijk om bijvoorbeeld Russisch gas uit te sluiten.

Gazprom Energy NL

Sommige gemeenten, provincies en waterschappen zijn via Europese aanbestedingsregels een energiecontract aangegaan met Gazprom Energy NL. Zij zijn bij het aangaan van een inkoopcontract gehouden aan de Europese aanbestedingsnormen. Gazprom Energy NL is een in Nederland geregistreerde onderneming en valt dus niet onder de economische sancties voor Rusland. Het bedrijf is daarom onder de huidige wetgeving niet uit te sluiten bij een eventuele nieuwe verplichte aanbestedingsprocedure.

Russisch gas bannen van internationale gasmarkt

De VNG heeft alle begrip voor de roep uit de samenleving om Russisch gas te boycotten, en daarmee een vuist te maken tegen de huidige Russische regering. Alleen gemeenten kunnen dat eenvoudigweg niet zelf. De VNG roept het kabinet op om dit in Europees verband aan de kaak te stellen, zodat de nodige aanpassingen in de spelregels met betrekking tot de aanbestedingseisen en de internationale gasmarkt worden doorgevoerd. Pas als dat gebeurd is, is het mogelijk voor energieleveranciers, en daarmee ook voor de Nederlandse consumenten, om Russisch gas uit te sluiten. Gemeenten kunnen wel een moreel appel doen op bedrijven om waar mogelijk hun economische banden met Rusland op z'n minst te bevriezen of te verbreken.

Achtergrond: de levering van Russisch gas

Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen een contract met een (Russische) energieleverancier en het ontvangen van Russisch gas. Wanneer energieleveranciers gas inkopen hebben ze geen zicht op de herkomst van het gas, omdat gas vanuit verschillende bronnen over de wereld gemengd wordt. Er wordt geschat dat ongeveer 15 procent van het gas dat door Nederlandse energieleveranciers wordt ingekocht, uit Rusland komt. Een aanbestedende dienst die gas afneemt, zelfs als dit niet van een Russisch bedrijf is, ontvangt dus mogelijk voor een deel Russisch gas.

Meer informatie

- [Juridisch notitie: aanbestedingsvragen Russische energieleveranciers](#) (Europadecentraal.nl)
- [Website Europa Decentraal](#) (het samenwerkingsverband op Europees recht voor rijk, gemeenten, provincies en waterschappen)